

EFFEKTRAPPORT

2023

JULI 2024

Innehåll

1 WE EFFECTS VERKSAMHET	3
1.1 Vår vision	3
1.2 Vårt ändamål	3
1.3 Våra värderingar	4
1.4 Vår mission	4
1.5 Våra målgrupper	4
1.6 Geografisk täckning	5
1.7 Organisering och nätverk	5
2 WE EFFECTS FÖRÄNDRINGSTEORI	7
2.1 StrongerTogether - strategi 2023–2027	8
2.2 Globala hållbarhetsmålen	9
3 Uppföljning och utvärdering	9
3.1 Mål och resultatmätning	9
4. RESULTAT	10
4.1 Första året i strategiperioden	10
4.2 Rätten till mat	10
4.2.1 Stärkta organisationer och kooperativ utveckling	11
4.2.2 Jämställdhet och kvinnors rättigheter	12
4.2.3 Rätten till försörjning och ekonomisk egenmakt	13
4.2.4 Miljö, klimatförändringar och motståndskraft	14
4.2.5 Värdekedjor och tillgång till finansiella tjänster	15
4.3 Rätten till värdigt boende	16
4.4 Påverkan och opinionsbildning i Sverige och globalt	17
4.4.1 En pigg och relevant 65-åring	18
4.5 Insamling i Sverige	19
5. LÄRANDE OCH ANPASSNING	19
5.1 En föränderlig omvärld	19
5.2 Finansiering och kostnadsnivåer	20
5.3 Kvalitetssäkring och verksamhetsstöd	20
5.4 Organisationsutveckling och bemanning	21
5.5 Utvärderingar och slutrapportering av år 2018-2022	21

We Effects Effektrapport 2023 till Giva Sverige

Ideell förening

Verksamhetens intäkter 2023: 282 665 738 SEK

Verksamhetens kostnader 2023: 304 394 168 SEK

Ändamålskostnader 2023: 265 547 210 SEK

Organisationsnummer: 802004-1524

Effektrapport 2023 avser We Effects program- och påverkansarbete under perioden 1 januari – 31 december 2023.

1 WE EFFECTS VERKSAMHET

We Effect är en utvecklingsorganisation som startade 1958 i Sverige med syfte att minska klyftorna mellan rika och fattiga i världen. Vi har 60 svenska organisationer och företag med kooperativa rötter som medlemmar och arbetar i 19 länder i fyra världsdelar med att bekämpa fattigdom och orättvisor. Hjälpa till självhjälp är kärnan i vårt utvecklingsarbete.

Där människor tillsammans organiserar sig i kooperativ blir effekten att fler familjer får ökade inkomster, mat på bordet och värdiga bostäder – och kan ta klivet ur fattigdomen för gott. Våra fokusområden är hållbar landsbygdsutveckling, värdiga bostäder, jämställdhet och miljö- och klimaträttvisa. Vi samarbetar med omkring 170 lokala partnerorganisationer runt om i världen och är världens största kooperativa biståndsorganisation sett till antal projekt. Varje år når våra partners insatser miljoner människor. Totalt hade de partnerorganisationer som We Effect arbetade med under år 2023 ca 15,3 miljoner medlemskap, varav 9 574 000 var aktiva medlemmar.

We Effect är partipolitiskt och religiöst obunden.

1.1 Vår vision

En hållbar och rättvis värld fri från fattigdom.

1.2 Vårt ändamål

I enlighet med stadgarna är We Effects prioriterade arbetsområden att bidra till utvecklingen av den kooperativa och sociala ekonomin i samarbetsländerna.

We Effect är en ideell förening som i samverkan med sina medlemsorganisationer arbetar för att skapa engagemang, bilda opinion, mobilisera resurser och vinna människors stöd för ett långsiktigt internationellt utvecklingsarbete med

inriktning på hjälp till självhjälp för att förbättra livsbetingelserna för människor som lever i fattigdom och utsatta människor.

1.3 Våra värderingar

I vårt arbete ansluter vi oss till den Internationella Kooperativa Alliansens värderingar om självhjälp, personligt ansvar, demokrati, jämlikhet, rättvisa och solidaritet. Vår förändringsteori grundar sig i de kooperativa principerna som därmed utgör grunden för hållbart och demokratiskt företagande.

Vi tror på alla människors lika värde och rätt att leva under värdiga förhållanden. Vi arbetar enligt övertygelsen att människor är starkare tillsammans och att hållbar utveckling förutsätter respekt för mänskliga rättigheter och demokrati.

1.4 Vår mission

Vår mission är att stärka demokratiska föreningar i samarbetsländerna så att deras medlemmar kan förbättra sina levnadsvillkor, utkräva ansvar, försvara sina rättigheter och bidra till en rättvisare värld.

Runt hela världen lever miljontals människor i svår fattigdom. Många har inte mat för dagen, andra saknar tak över huvudet. We Effect vill förändra detta. Vi vill bekämpa fattigdomen och vi vill göra det genom långsiktigt arbete.

Vi på We Effect brukar prata om vi-effekten. Det är när människor tillsammans hjälper sig själva, när de organiserar sig och tillsammans lyfter sig ur fattigdomen. Det kan ske på många sätt, men några faktorer är grundläggande. Människor som lever i fattigdom saknar ofta utbildning, tillgång till mänskliga rättigheter och möjligheter att organisera sig. Det är där We Effect kommer in i bilden; vi arbetar i huvudsak med medlemsbaserade organisationer som kan stärka sina medlemmars röster och kunskaper och på så sätt förbättra deras möjlighet att ta sig ur fattigdomen för gott.

1.5 Våra målgrupper

We Effects uppdrag är att bedriva verksamhet som stärker lokala medlemsbaserade organisationer som består av kvinnor, män och unga som lever i fattigdom. De småskaliga bonderörelserna, bostadskooperativen, kvinnogrupperna och liknande grupper organiserar sig för att arbeta tillsammans för att nå gemensamma mål där deras rättigheter respekteras, uppfylls och skyddas.

1.6 Geografisk täckning

Vid We Effects huvudkontor i Sverige samordnas insamling, kommunikation, påverkan och opinionsbildning samt kvalitetssäkring av utvecklingsarbetet. We Effect har indelat programverksamheten i fem regioner: Asien, Europa, Latinamerika, och södra respektive östra Afrika. För varje region har vi ett regionkontor, dessutom har vi nationella kontor i flera av de länder där vi verkar. Av ovanstående karta framgår vilka länder We Effect arbetar i.

1.7 Organisering och nätverk

We Effect är en decentraliserad organisation där beslut fattas så nära det praktiska utvecklingsarbetet som möjligt och det är också i regionerna som We Effect har merparten av sina anställda. Denna starka lokala närvaro bidrar till att främja god kontextkunnskap och strategiskt val av samarbetsorganisationer, lokalt ägarskap och direkt dialog med våra partners, effektivitet, synergieffekter, samt förutsättningar för hållbarhet i resultaten.

We Effect hade 60 medlemsorganisationer under året. Summan av We Effect och de företag och organisationer som är föreningens medlemmar är en biståndsorganisation med bred förankring och stort engagemang i det svenska samhället. We Effect har ett djupgående och mycket viktigt samarbete med medlemsorganisationerna inom följande områden:

- *Insamling*: Medlemsorganisationernas insamlingsaktiviteter är en betydande källa för We Effects intäkter. Målet är att insamlingen också ska stödja medlemsorganisationerna; att We Effect ska vara relevant för medlemsorganisationernas medarbetare, kunder och medlemmar samt bidra till mervärdet i medlemsorganisationernas affärsverksamhet.
- *Opinionsbildning*: Medlemsorganisationerna är en viktig kanal för information till den svenska allmänheten om globala frågor, kooperativ utveckling och We Effects biståndsverksamhet. Det är också tillsammans med medlemsorganisationerna som We Effect arbetar för att stärka den svenska biståndsviljan och för att få fler att ta ställning för en rättvisare värld.

We Effect medverkar i flera ämnesspecifika nätverk och allianser inom sektorn, både i Sverige, i samarbetsländerna och globalt. We Effect är medlem i AgriCord, ett internationellt nätverk för 12 biståndsorganisationer som stärker jordbrukar- och bondeorganisationer i utvecklingsländer genom projektmedel framför allt från EU. We Effect har en representant i AgriCords revisionskommitté. We Effect är också en del av International Land Coalition (ILC), en global allians av civilsamhälles- och mellanstatliga organisationer som arbetar tillsammans för att främja säker och rättvis tillgång till mark. We Effect är också aktiva i International Cooperative Alliance (ICA), och då särskilt i den europeiska delen av organisationen som heter Coops Europe där nio biståndsorganisationer främjar gemensamt påverkansarbete, utbyte och studier kring kooperativ utveckling. We Effect är även aktiva i nätverket EU-LAT som samordnar aktiviteter kring mänskliga rättigheter och bevakar EU:s politik gentemot Latinamerika. I tillägg är We Effect med i Association for Women's Rights in Development (AWID) som syftar till att stärka individer, organisationer och internationella rörelser som arbetar för att främja kvinnors rättigheter. I Sverige är We Effect representerad i Concord Sveriges styrelse, det svenska benet i ett europeiskt nätverk som arbetar för att påverka Sveriges och EU:s biståndspolitik. We Effects generalsekreterare är adjungerad i styrelsen för Svensk Kooperation, som är en intresseorganisation som samlar den kooperativa affärssektorn. We Effect är även aktiva i den av regeringen utsedda FAO-kommittén, Giva Sverige, Föreningen Riksinsamlingen (Världens Barn), och i Fairtrade Sverige.

We Effect ingår även i nätverk med andra svenska utvecklingsorganisationer och särskilt då de nätverk för organisationer som uppstår stöd från Sidas folkrörelseanslag. Detta inkluderar nätverk för generalsekreterare, programchefer och HR-chefer och ekonomer/controllers, samt metod och jämställdhets specialister.

We Effect bildades 1958 och har lång erfarenhet av att bedriva utvecklingssamarbete. Vi har gedigen sektorkompetens genom våra medlemsorganisationer i Sverige. Vi har specialiserad personal inom de olika områdena utvecklingsarbete, metod och policy samt ekonomi och administration, personal, insamling och kommunikation. På våra region- och landskontor har vi erfaren personal och experter inom respektive verksamhetsområde. Totalt hade We Effect 37 anställda i Sverige och 132 i våra samarbetsländer. 60 procent av de anställda är kvinnor. Verksamheten bygger till viss del på ideella arbetsinsatser. Totalt uppgår antalet volontärtimmar till 490 (2022: 0) under år 2023, då vi hade förmånen att ha en extra resurs vid huvudkontoret i 13 veckor.

För att möjliggöra globalt lärande och erfarenhetsutbyte har We Effect tematiska expert- och arbetsgrupper med representanter från både huvudkontoret och regionerna. Globala grupper finns för närvarande inom områdena jämställdhet, policyutveckling, programkvalitet och lärande, finansiell inkludering, resursmobilisering samt ECCR (Environment, Climate Change & Resilience).

We Effect har haft ramavtal med Sida CIVSAM sedan 1978 och har sedan dess levt upp till alla de kvalitetskrav som Sida ställer på svenska enskilda organisationer som har ramavtal om långsiktig finansiering från Sida.

2 WE EFFECTS FÖRÄNDRINGSTEORI

We Effect arbetar för rätten till mat genom stöd till de småskaliga böndernas egna organisationer, samt värdigt boende med stöd till kooperativa boendeföreningar. We Effect arbetar för att förena demokrati med affärsutveckling och socialt ansvarstagande. Rätten till mark, finansiella tjänster, kvinnors inkludering och en hållbar miljö genomsyrar all verksamhet.

Från år 2023 arbetar vi efter en ny femårig global strategi. Strategin #StrongerTogether är styrande för all verksamhet inom hela organisationen. Strategin fokuserar på rätten till mat och värdigt boende.

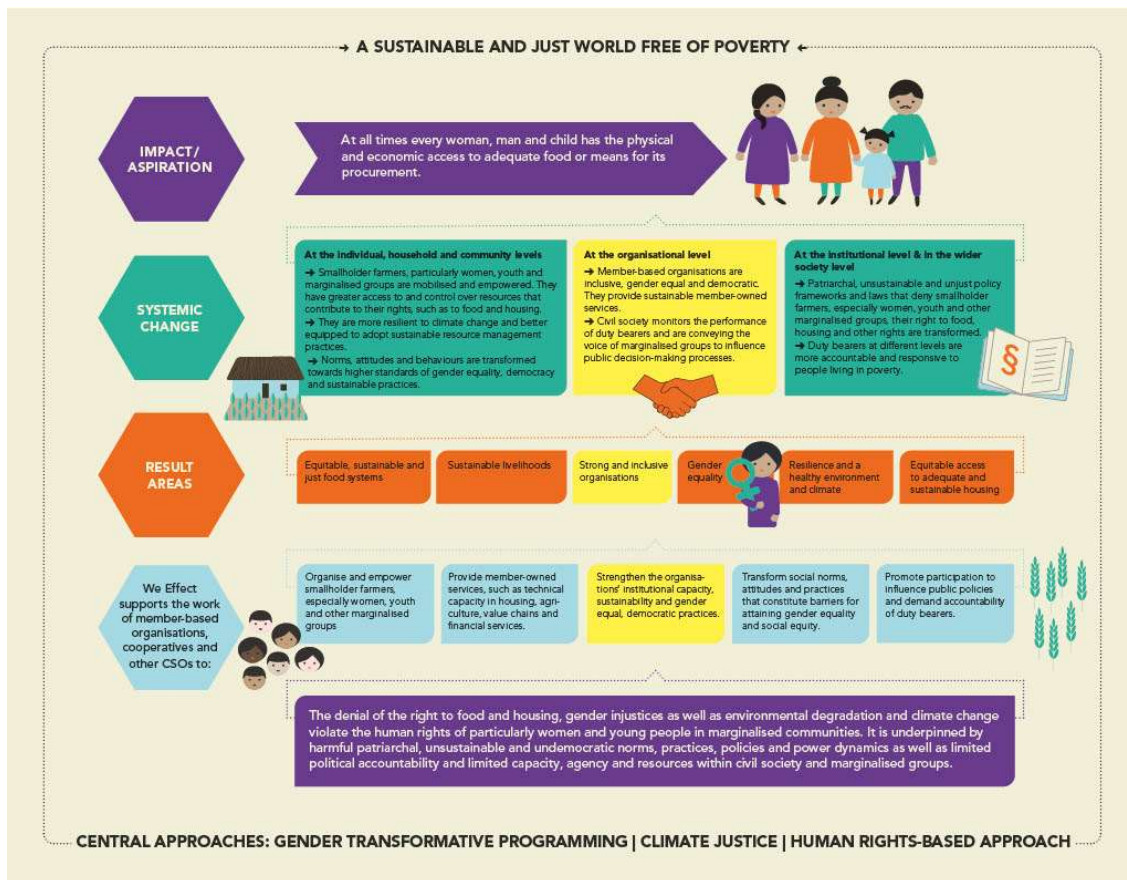
We Effect arbetar enligt en rättighetsbaserad metod. Detta betyder att våra program utvecklas i dialog med partnerorganisationer och genomsyras av ansvar, transparens, icke-diskriminering, meningsfullt deltagande och lokalt ägarskap. Rättighetsperspektivet fokuserar på att åtgärda de strukturella orsakerna bakom fattigdom och orättvisor, inte enbart symptomen. Först när människor är aktiva deltagare i arbetet har de möjligheten att öka sin egenmakt och styrka och därmed förbättra sina levnadsförhållanden och sina möjligheter att påverka i samhället.

I praktiken innebär det att kvinnor och män som lever i fattigdom är aktiva subjekt som själva driver på för att förbättra sina egna liv. Detta kan ske genom att exempelvis öka människors kunskaper om sina rättigheter och stötta deras organisering att påverka beslut.

Men det handlar också om att utkräva ansvar hos de som är skyldiga att respektera, främja, skydda och uppfylla dessa rättigheter (ansvarsbärare). Därför handlar många av våra insatser om att stärka rättighetsbärarna att gemensamt kräva detta ansvar, samt att driva påverkanskampanjer.

We Effect arbetar alltid i partnerskap med lokala organisationer. Under 2023 var det drygt 170 organisationer i 20 länder. Målsättningen med våra partnerskap är att garantera att partnerorganisationen är ägare av sin verksamhet och sin utveckling. Detta innebär att samarbetet måste bygga på den problemanalys som har identifierats av medlemmarna i organisationerna. Därtill menar vi att arbetet i partnerskap med lokala, regionala och nationella organisationer ökar bärkraften av utvecklingssamarbetet. En central metod för vårt arbete, vilket också speglas i vår förändringsteori, är insatser för organisations- och kapacitetsutveckling.

De flesta av våra samarbetsorganisationer ute i världen är medlemsbaserade bondeorganisationer, bostadskooperativ eller spar- och kreditföreningar. Vi väljer samarbetsorganisationer med stor omsorg och en förutsättning för samarbete är att vi delar vilja och förmåga att bidra till minskad hunger och fattigdom, ökad rättvisa, ekonomisk utveckling och hållbar utveckling.

We Effects förändringsteori för att nå visionen en hållbar och rättvis värld fri från fattigdom.

2.1 StrongerTogether - strategi 2023–2027

Från år 2023 arbetar vi efter en ny femårig global strategi. Strategin #StrongerTogether är styrande för all verksamhet inom hela organisationen. Strategin fokuserar på rätten till mat och värdigt boende.

We Effect arbetar för rätten till mat genom stöd till de småskaliga böndernas egna organisationer, samt värdigt boende med stöd till kooperativa boendeföreningar. We Effect arbetar för att förena demokrati med affärsutveckling och socialt ansvarstagande. Rätten till mark, finansiella tjänster, kvinnors inkludering och en hållbar miljö genomsyrar all verksamhet.

2.2 Globala hållbarhetsmålen

För att vara så effektiva som möjligt, låter vi våra strategiska ambitioner gå hand i hand med de Globala målen för hållbar utveckling som har antagits av FN:s 193 medlemsstater. De sammanlagt 17 målen utgör en gemensam utvecklingsagenda med åtaganden för stater, företag och civilsamhällesorganisationer. Målen förenar därmed We Effect, våra svenska medlemsorganisationer och våra partnerorganisationer runt om i världen.

Under strategiperioden 2023–2027 bidrar We Effect specifikt till uppfyllandet av två globala mål; 2. Ingen hunger och 11. Hållbara städer och samhällen. Vårt arbete kommer även bidra till följande mål: 1. Ingen fattigdom, 5. Jämställdhet, 13. Bekämpa klimatförändringarna, 15. Ekosystem och biologisk mångfald samt 17. Genomförande och globalt partnerskap.

3 UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

3.1 Mål och resultatmätning

Vår globala strategi tillsammans med de regionala strategierna sätter övergripande mål för tidsperioden. Inom programformatet operationaliseras mål och konkreta indikatorer för uppföljning identifieras på program- och projektnivå.

We Effect har tillsammans med partnerorganisationer och rättighetsinnehavare, identifierat vilka förändringar vi gemensamt kan bidra till i den specifika kontexten och dessa omarbetats till resultatramverk som systematiserar målhierarki för samtliga program och projekt inom programmen.

Vi arbetar inte med indikatorer på global nivå. Vi sammanställer inte heller hela den mångfald av genomförda aktiviteter eller deras omedelbara resultat (outputs) på aggregerad global nivå, utan lyfter fram exempel och kortare berättelser för att tydliggöra resultaten på outcome-nivå. Ett arbete pågår för att på sikt utveckla globala indikatorer.

Varje år analyseras resultat på programnivå i relation till använda resurser och uppsatta mål. Rapporter från partnerorganisationerna såväl som dialogmöten, kontinuerlig uppföljning och andra källor ligger till grund för programrapporterna. Rapporterna sammanställs i en global rapport där vi bedömer programmets resultat och effektivitet. Rapporteringsprocessen innebär även ett tillfälle för gemensam analys och diskussion om programmets framsteg och brister vilket möjliggör lärande och utveckling av verksamheten. We Effect sammanställer dessutom kontinuerligt specifika resultatrapporter till varje institutionell givare såsom Sida, svenska ambassader, EU delegationer m flera, i vilka vi redogör för hur resurser har använts och vilka resultat vi har uppnått.

Utöver interna rapporter, kontinuerlig uppföljning och dialog med samarbetsorganisationerna genomförs även externa utvärderingar inom de flesta program under strategiperioden.

På global nivå finns en rådgivare som arbetar systematiskt med kunskap och lärande inom organisationen för att tillvarata lärdomar från programmen. Rådgivaren är även ansvarig för att samordna större utvärderingar.

4. RESULTAT

4.1 Första året i strategiperioden

Eftersom år 2023 var det första året i strategiperioden 2023–2027, samt första året i programcykeln inom största finansieringsavtalet, inleddes flera samarbeten med för We Effect nya partnerorganisationer. Det genomfördes baslinjeundersökningar och bedömningar av organisations-kapaciteten av parterna samt detaljerade bedömningar såsom jämställdhetsrevisioner och miljö- och sociala konsekvensbedömningar.

We Effect bedriver fleråriga strategiska program. Programmen är planerade för att på lång sikt bidra till att uppnå det övergripande målet i visionen ”En hållbar och rättvis värld fri från fattigdom”. Inom de olika programmen finns gemensamma effektmål för att stärka jämställdhet, ökad tillgång till makt och resurser, klimatomfattig hållbar utveckling, jordbruksproduktion och produktivitet samt stärkta organisationer.

Nedan beskrivs några av de framsteg som programverksamheten och påverkansarbetet uppnått under år 2023.

4.2 Rätten till mat

Verksamhet inom strategiområdet ’Rätten till mat är’ utgör huvuddelen av programverksamheten. Det är här de flesta partnerorganisationerna återfinns.

Området inkluderar en bred palett av metoder för att nå resultat. Bondeorganisationerna arbetar bland annat med jordbruksrådgivning,

gemensamma prisförhandlingar, affärsutveckling samt för att stärka medlemmarnas egenmakt. Jämställdhetsarbete, och allas rätt till egenmakt och deltagande är prioriterat. Organisationerna arbetar också för att påverka de orättvisa strukturer som bidrar till fattigdom.

We Effect följer FN:s definition där rätten till mat förverkligas när varje man, kvinna och barn, ensam eller i gemenskap med andra, alltid har fysisk och ekonomisk tillgång till adekvat mat eller medel för inköp av mat.

Inom området inkluderas kvinnors tillgång till mark och kvinnors ekonomiska egenmakt; miljö och klimat inom landsbygdsutveckling, hållbara metoder för landsbygdsutveckling och försörjning, finansiell inkludering och stärkande av organisationer och kooperativ utveckling.

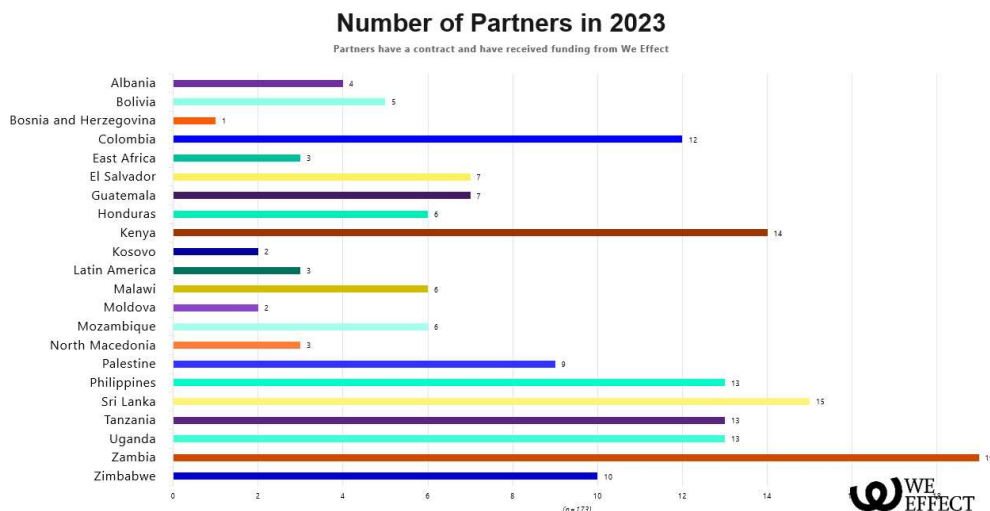
Markrättigheter, speciellt kvinnors tillgång till mark, är en central frågeställning, då just kvinnors brist på mark är ett av de största hindren för att uppnå rätten till mat, jämställdhet och hållbar försörjning för kvinnor.

Ett stort kliv framåt har uppnåtts på senare år när det gäller klimat och miljö inom ramen för verksamheten, efter en medveten satsning på kapacitetsutveckling internt och med partner. Klimatkrisen blir allt tydligare och måste tänkas in i alla aktiviteter.

Vi kan se resultat i förhållande till We Effects resultatområden såsom: intern demokrati och styrning; ekonomisk egenmakt; tillgång till mark; förbättrad försörjning; påverkansarbete och jämställdhet

4.2.1 Stärkta organisationer och kooperativ utveckling

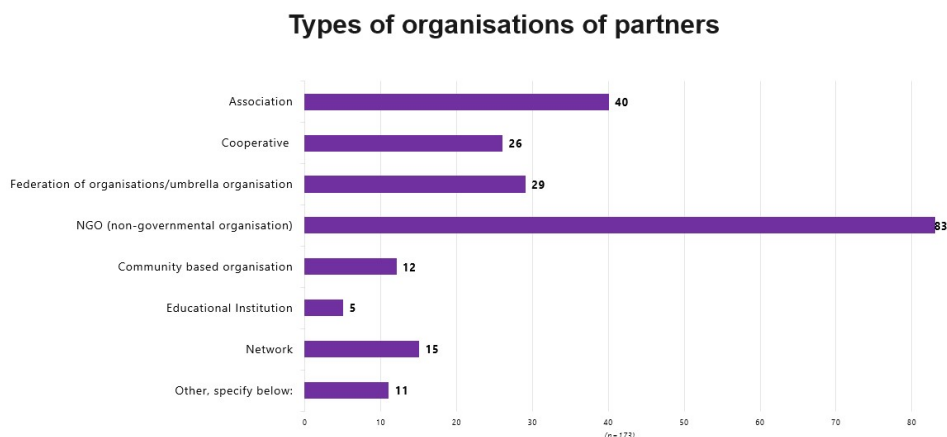
Under år 2023 har 173 partnerorganisationer fått stöd av We Effect. Några av de nya partnerorganisationerna har fått stöd för att utveckla sina strategiska planer, utveckla relevanta policyer och se över sin verksamhet för effektiv serviceleverans till sina medlemmar. Organisationerna fördelar sig så här geografiskt:

De partnerorganisationer som We Effect arbetar med har olika styrkor och därmed olika roller i programmen, men kompletterar varandra. De s k kärnpartner är oftast kooperativa, medlemsbaserade organisationer, vissa av dem

stora paraplyorganisationer. De så kallade tekniska partner har bidragit till kärnpartners kapacitetsutveckling inom utvalda viktiga områden, och de strategiska partner bidrar till främst påverkansarbete. Sammantaget har denna mix visat sig vara mycket effektiv.

Nedanstående bild visar antal partnerorganisationer sorterat per organisationstyp.

4.2.2 Jämställdhet och kvinnors rättigheter

We Effects arbete för jämställdhet har ytterligare stärkts, som en lärdom från tidigare verksamhet och genom att tydligare lyfta fram negativa genusnormer på ett systematiskt sätt. Metoder som använts är att kampanja, insamlande av underlag genom rättighetsbärarnas deltagande och bidrag, lobbyarbete och alliansbyggande.

Några betydande resultat under 2023 inkluderade en viktig framgång i påverkansarbetet i Nord Makedonien, vilket ledde till ett program för betald mammaledighet för kvinnliga bönder i Nord Makedonien. Regeringen finansierade detta med 4 miljoner MKD under 2023 och efter ytterligare påverkansarbete av programmet ökade regeringen budgeten för 2024 till 6 miljoner MKD.

Ett annat resultat var en regional kampanj med fokus på livsmedelsförsörjning, där evenemang anordnades i fler länder på Balkan. Huvudevenemanget ägde rum i Nord Makedonien med Nordmakedoniens president samt ambassadörerna från Sverige och Tyskland närvarande. Det viktigaste resultatet av evenemanget var undertecknandet av en deklaration om att upprätta en regional plattform för socioekonomisk egenmakt för kvinnor på landsbygden på västra Balkan.

Målsättningen för programmet 'Feeding Ourselves in Dignity' i Zimbabwe är att stärka, samla och organisera kvinnor, män och unga människor för att bekräfta var och ens lika, hållbara och rättvisa rätt till mat. Programmet nådde direkt 4 432 personer (73 % kvinnor). Det förekom vissa förseningar i uppstarten av programmet på grund av sent undertecknat finansieringsavtal, kraftigt krympande samhällsutrymme och en försenad process från de lokala myndigheterna för att ge civilsamhällesorganisationerna tillstånd att verka i distrikten. Trots dessa utmaningar är programmet på god väg att uppfylla de

förväntade målen. Några av de viktigaste resultaten under året var förbättrad tillgång till markrättigheter bland kvinnor, där till exempel en dialog med flera intressenter hölls och en radiokampanj om markrättigheter för kvinnor nådde 2 miljoner människor. Programmet fokuserade också på ökad hållbar försörjning, där kvinnliga bönder kunde få tillgång till tids- och arbetsbesparande teknologi som ökade deras avkastning från odlingarna och därmed möjlighet till högre inkomster. Det noterades också en ökad efterfrågan på rättshjälpstjänster på grund av medvetenhetshöjande och juridiska rättighetsutbildningar av jurister i samhället. Programmets sex partnerorganisationer gynnades också av ökad kapacitetsuppbyggnad sinsemellan, en metod som visat sig vara mycket framgångsrik.

I Sverige utgår vi från att det finns förskolor, äldreboenden och stöd till personer med funktionsnedsättningar. I många länder är omsorgsarbetet ett tungt, obetalt arbete som framför allt kvinnor utför, utöver det lönearbete och ideella arbete som de förväntas utföra. Enligt FN:s ekonomiska kommission för Latinamerika och Karibien slutar mer än hälften av kvinnorna i Centralamerika att arbeta för att i stället ta på sig vård- och familjeansvar. Med det som bakgrund arbetar We Effect tillsammans med andra internationella organisationer inom en centralamerikansk plattform för 'Care Society'. Syftet är att främja vårdsystemen i Centralamerika och bygga mer jämlika samhällen, fria från våld. I samband med den internationella dagen för avskaffande av våld mot kvinnor genomfördes år 2023 aktiviteter som satte fokus på omsorgsområdet. Syftet var att fundera över hur den ojämna fördelningen av vårdarbete reproducerar våld och ojämlikhet mot kvinnor, främst bland bönder och kvinnor ur ursprungsbefolkningen. Förutom att sätta omsorgen i centrum och betrakta den som en rättighet, har plattformen arbetat med att påverka offentlig politik i syfte att främja framtagandet av vårdpolicyer samt en rättslig ram som bidrar till sociala skyddslagar. Kunskapshöjning och synliggörande är också resultat av arbetet. Det har inneburit stöd till konkret verksamhet hos partnerorganisationer, så som förskolor, policy- och påverkansarbete och bygge av allianser med både civilsamhällesorganisationer och relevanta myndigheter i länderna och med UN Women. Kampanjer, regionala evenemang och studier har bidragit till att lyfta frågan och till att reducera kvinnors ansvar för omsorgsarbetet.

4.2.3 Rätten till försörjning och ekonomisk egenmakt

Hållbar försörjning är central för att minska fattigdomen och åstadkomma mer jämlika och rättvisa samhällen. Även inom detta område har We Effect bidragit till kapacitetsutveckling hos småbrukare och deras organisationer. Det har handlat om att diversifiera inkomstkällorna, utveckla jämställda och rättvisa värdekedjor, marknader och marknadstillträden, samt tillgång till finansiell service och försäkringar till rimligt pris.

Programmen rapporterar ökade inkomster, till exempel i Sri Lanka. Målet med 'Food Security First'-programmet där är att organiserade kvinnor och män på landsbygden ska ha förbättrade inkomster och levnadsvillkor i 14 utvalda distrikt till år 2027. Partnerorganisationer stärkte under 2023 kapaciteten hos 175 primära kooperativ och omvandlade dem till välfungerande enheter som kan utöka tjänsterna till sina medlemmar. Dessutom har 146 primärkooperativ etablerat relationer med lokala myndigheter och engagerat sig i gemensamma utvecklingsinitiativ på bynivå. I slutet av året stödde partnererna bildandet av 10 kooperativa företag, 67 kollektiva företag och 27 producentgrupper. Genom dessa

satsningar kunde 1 055 ekonomiskt missgynnade kvinnliga medlemmar öka sina inkomstnivåer. Fler småbruksgrupper för livsmedelsproducenter har etablerats, stärkts och institutionaliserats som producentkooperativa föreningar. Programmet genomförs av 15 partnerorganisationer. År 2023 nådde programmet direkt 48 123 personer (68 % kvinnor).

I relation till den viktiga markfrågan, har strategiska partner, som kvinnorättsorganisationer, bedrivit påverkansarbete för markrättigheter och kvinnors rätt till skydd.

4.2.4 Miljö, klimatförändringar och motståndskraft

We Effects arbete med rätten till mat har bland annat som målsättning att bidra till motståndskraftiga och hållbara arbetsmetoder. Detta innebär ett hållbart förhållningssätt till uttag av naturresurser men också en effektiv metod för att minska risken för katastrofer, att stärka, anpassning till klimatförändringar, minskade utsläpp från lantbruket, minimera miljöförstörelsen och stötta sunda ekosystem och biologisk mångfald.

En viktig del är att bidra till stärkt motståndskraft hos kooperativ och andra medlemsbaserade organisationer. För småbrukarna är det avgörande att kunna förutse risker kopplade till väderfenomen. Rättighetsbärarna har över tid fått kunskap om sk ”early warning” system och katastrofriskreducering. I Zimbabwe har under år 2023 arbete för ökad motståndskraft mot klimatförändringar noterats. Tre katastrof- och riskminskningskommittéer har blivit inkluderande för utsatta kvinnor och personer med funktionsnedsättning. Resultat som noteras är att sju personer som lever med funktionshinder (4 kvinnor, 3 män) nu har nyckelpositioner i katastrofriskkommittéer

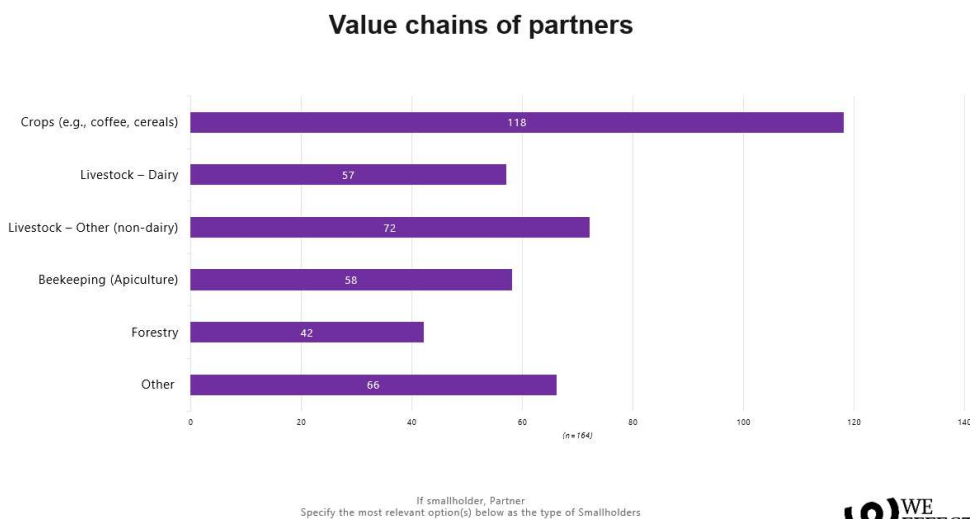
Flertalet program inkluderar arbete med anpassning till klimatförändringarna, vilket innebär att diversifiera grödor, främja tåligare grödor, arbeta med smartare vattenanvändning, göra riskbedömningar och gemensamt policyarbete. Mycket viktigt är, som i Zambia, det faktum att grödor som är mer tåliga mot torka har bidragit till ökade inkomster och livsmedelssäkerhet. Detta motiverar fler att börja anpassa sina odlingsmetoder. I Zimbabwe har ekologiskt gödsel gett större grödor som håller sig friska, samt minskat inköpskostnaden med 90%. Visningsgårdar har använts för att locka fler att gå över till ekologiskt jordbruk. Det behövs fortfarande starkare system för att följa upp, standardisera och verifiera effekterna för att nå ännu större genomslag. I Latinamerika har småbrukarnas produkter certifierats och givits marknadstillträde och därmed högre inkomster. De har även börjat producera eget ekologisk gödsel, vilket har ökat deras självständighet, minskat produktionskostnaderna och bidragit till en bättre miljö.

Under året har manualen för Sustainable Agriculture and Land Management (SALM) vidareutvecklats och uppdaterats. Det handlar om hållbart jordbruk, markförvaltning och agroekologiska metoder. Den uppdaterade manualen inkluderar nu aspekter av agroekologi, klimatförändringsanpassning, begränsning och biologisk mångfald med syfte att stärka vår och partnerorganisationers kapacitet inom området. Arbetet tas vidare år 2024 genom en serie digitala utbildningar där både anställda och partnerorganisationer erbjuds att delta för att lära sig och dela kunskap och erfarenheter.

4.2.5 Värdekedjor och tillgång till finansiella tjänster

När det gäller värdekedjor har småbrukarnas kollektiva arbete uppnått bättre kvalitet och kvantitet genom att eliminera mellanhänderna. I Latinamerika har detta skett genom arbete med värdekedjorna för kaffe och kakao. I ett projekt i Uganda har medlemsorganisationen Coop Östra (namnbyte från Konsumentföreningen Stockholm i maj 2024), kaffekooperativ i Mt. Rwenzori-regionen i Uganda samarbetat med Lykke Kaffegårdar för att producera, distribuera och sälja ett specialkaffe. Den spännande nyheten är att kaffet som produceras av bönderna finns till försäljning i utvalda Coop-butiker i Sverige under varumärket UFO-Coffee. Kaffeprojektet har fått mycket synlighet. Debattartiklar har publicerats, ett seminarium har genomförts mm. Projektet är ett av sju som den svenska regeringen valde att presentera i FN:s högnivåpolitiska forum för hållbar utveckling (HLPF). Bönderna i Uganda har ökat produktionen, kvalitet och därmed sina inkomster.

Diagrammet nedan visar de huvudsakliga värdekedjorna som partnerorganisationerna finns inom år 2023.

Ett viktigt resultatområde är småbrukares, särskilt kvinnors, möjlighet att erhålla finansiella produkter och service; som krediter, sparande, uppstartskapital, och försäkringar. Finansiell inkludering bidrar till ökad produktivitet, förbättrat entreprenörskap, ökade inkomster, stärkt motståndskraft och hållbar försörjning. Resultat som kan nämnas är att totalt fick 13 924 befintliga spara- och långrupper stöd under år 2023. Därtill skapades 884 nya grupper. Det handlar ofta om små belopp men många. I verksamheten benämns spara- och långrupper 'Village Savings and Loan Associations' (VSLA).

Bara i Kenya, Uganda och Tanzania har sparandet i byarnas spar- och låneföreningar ökat från 3 miljoner SEK vid årets början till 3,5 miljoner i slutet av 2023. VSLA-grupper ökade från 2 019 i början av 2023 till 2 685 i slutet av året. De enskilda medlemmarna som tillhör VSLA-grupper ökade också avsevärt från 66 107 till 71 238 i slutet av året.

En lärandekonferens inom projektet 'Innovative Finance for Improved Livelihood' arrangerades i Kenya och Uganda. Den skapade ett tillfälle att lära av

bondeorganisationer som deltar i verksamhet kopplat till kapacitetsuppbyggnad inom finansiella system, tillgång till krediter och snabbare utbetalningar till bönder. Från att det tidigare tog 120 dagar att betala bönder, har projektet resulterat i att bönder kan få betalt inom två dagar. Det ökar kreditvärdighet och förenklar.

4.3 Rätten till värdigt boende

För att främja rätten till värdigt boende samarbetar We Effect med organisationer som kämpar för att säkra tillgång till mark för bostäder och därmed möjliggör medlemsägda boendeformer för fattiga människor. Även inom detta strategiområde är arbetet med att utveckla spar- och kreditföreningar relevant, då det ger människor som lever i fattigdom, särskilt kvinnor på landsbygden, möjlighet att finansiera sina egna investeringar.

För We Effect är den kooperativa boendemodellen ett viktigt verktyg för att förverkliga rätten till ett värdigt boende för marginaliserade personer och samhällen med låga inkomster. Även i detta program finns modellen med kooperativa kärnpartner som får stöd av partner med teknisk kompetens. De grupper som har deltagit har bland andra varit före detta gerillasoldater som återintegrerar sig i Colombia, i Zambia s k informella bosättningar, i Filippinerna internflyktingar och i Sri Lanka arbetare på teplantager.

En lärdom är att tydligare fokusera på befolkningen på landsbygden och urfolk, då dessa oftast har sämre tillgång till stöd från regeringar. Ett exempel på detta är från Guatemala, där urfolken har anpassat modellen efter vad som är kulturellt relevant för dem. Bostäder är intimt förknippade med markrättigheter och de organisationer som bedriver påverkansarbete inom temat riskerar att hotas och förföljas, särskilt på landsbygden. Rätten till ett värdigt boende är viktigt för kvinnor, deras säkerhet och deltagande i kooperativen.

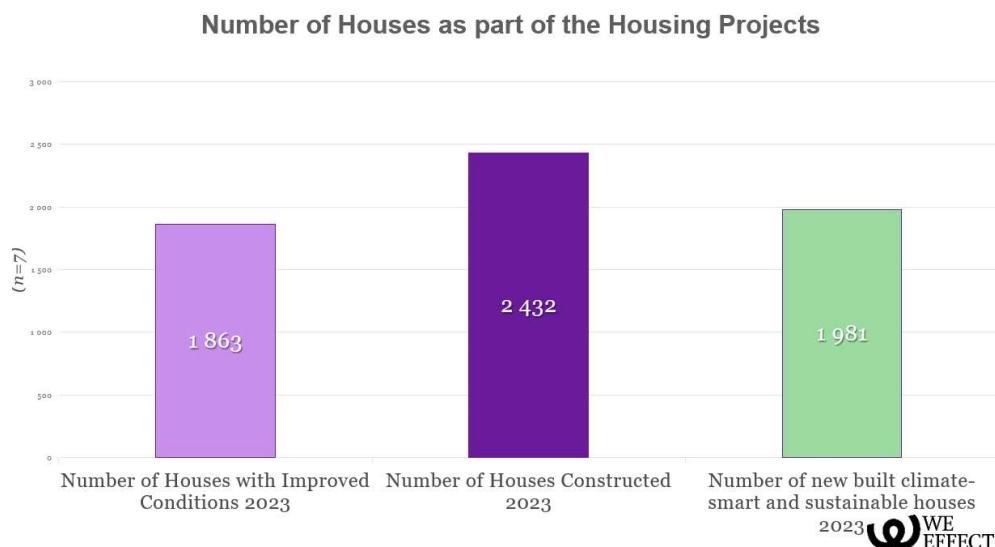
Stödet till paraplyorganisationer som driver medlemmarnas påverkansfrågor har varit strategiskt. Utbildningarna har handlat om kvinnors ledarskap, träning i påverkansarbete och förhandling med offentliga och privata aktörer. De tre påverkansfrågorna i fokus har varit tillgången till mark, legala ramverk för kooperativa bostäder och behovet av finansiellt stöd. Vi ser dock att det vore viktigt att den kooperativa bostadsrörelsen får ett ökat erkännande på den globala arenan så att kraven kopplade till bostäder inkluderas i den bredare agendan för mänskliga rättigheter.

I Östafrika kan framsteg mot rätten till adekvat bostad påvisas. Här gjordes konstruktion och förbättringar av 674 hus, varav 599 i Tanzania och resten i Uganda.

En slutsats som blir allt tydligare är att bostadsprogrammen inte bara handlar om att bygga bostäder, utan om att människor organiserar sig, stärker sina kunskaper inom områden som kooperativ utveckling, bostadsbyggande baserat på jämställdhet, motståndskraftiga bostäder och miljöstandard, påverkans- och nätverksarbete för bättre och relevant offentlig bostadspolicy, tillgång till mark och finansiell inkludering. Detta innebär likaså att ett adekvat habitat krävs, där folk har en chans att hitta ett jobb, kollektivtrafik och skolor.

I diagrammet nedan visas antalet bostäder som byggts respektive förbättrats under år 2023.

4.4 Påverkan och opinionsbildning i Sverige och globalt

We Effect påverkar politiken och det offentliga samtalet om bistånd genom att föra fram effektiva och politiskt relevanta budskap kring rätten till mat, fattigdom och jämställdhet. De globala livsmedelssystemens viktiga roll för att minska hungern hamnar lätt i skuggan av konflikter och akuta kriser. Därför var det ett viktigt steg framåt när regeringen i budgetpropositionen för år 2024 poängterade att insatser som ”integrerar försörjning, klimatanpassning och livsmedelstrygghet blir allt viktigare i den globala omställningen till gröna ekonomier”. Det var en stor framgång för We Effect som arbetat i flera år för en sådan skrivning.

Det många väntade på under året var regeringens utlovade reformagenda för biståndet. We Effect har lång erfarenhet av att kombinera fattigdomsbekämpning och organisering med kooperativt företagande och ekonomisk utveckling. Med den erfarenheten i ryggen fortsatte We Effect ta plats i den aktuella frågan kring hur och när synergier kan uppstå mellan handel och bistånd - en bitvis utmanande uppgift. Därför var det glädjande när den nya politiken för biståndet bar tydliga spår av We Effects budskap där regeringen framhåller att en tryggad livsmedelsförsörjning är viktigt i relation till satsningar på handel och ekonomisk utveckling i biståndet. Senare matchade regeringen detta med ett uppdrag till Sida om att rapportera kring Sveriges arbete med de globala livsmedelssystemens ”katalytiska potential och synergier med andra prioriterade områden”.

We Effect ingick i den svenska delegationen när FN:s medlemsstater efter en två år lång process beslutade om FAO:s frivilliga riktlinjer för hur man bör arbeta med jämställdhet när det gäller att säkra tillräcklig och näringsriktig mat. Det är en framgång och arbetsseger att riktlinjerna nu finns på plats även om We Effect hade hoppats på ett ambitiösare dokument. Förbättringsförslag som We Effect lyft gäller till exempel vikten av kooperativ organisering och den roll kooperativ innovation kan spela för en jämställd och rättvis tillgång till mat.

Medlemsorganisationerna är en viktig kanal för information till den svenska allmänheten om globala frågor, kooperativ utveckling och We Effects biståndsverksamhet. Det är också tillsammans med medlemsorganisationerna som We Effect arbetar för att stärka den svenska biståndsviljan och för att få fler att ta ställning för en rättvisare värld.

Från verksamhetsländerna har resultat rapporterats, som till exempel upprättandet av den lokala klimatkoalitionen i nordöstra Albanien, vilket bidrog till utvecklingen av den första lokala anpassningsplanen för två kommuner. I Kosovo gav arbetet resultat som att säkra en årlig subvention på 5 miljoner euro för småskaliga mjölkbönder, i stället för de vanliga 1,5 miljoner euro. Slutligen, i Moldavien uppnåddes framgångsrikt påverkansarbete för förändringar av subventionspolitiken och utveckling av centrala regleringsakter inom jordbrukssektorn.

I Palestina har organisationer som Union of Agricultural Workers Committee (UAWC) och PWWSO fokuserat på att öka medvetenheten om livsmedelssuveränitet och att förespråka hållbar jordbrukspolitik. Partnerorganisationen PWWSO, i samarbete med We Effect och andra, engagerade sig i internationell opinionsbildning i Genève för palestiniernas ekonomiska och sociala rättigheter, presenterade detaljerade rapporter till FN-kommittén och levererade muntliga uttalanden som lyfter fram de ekonomiska utmaningar som palestinska kvinnor står inför. Trots utmaningar, såsom Facebooks policy mot palestinskt innehåll, har partnerorganisationerna navigerat igenom och genomfört slagkraftiga opinionsbildningskampanjer. De använde digitala medier effektivt, nådde en betydande publik genom olika plattformar och genomförde utfrågningstillfällen som involverade nyckelintressenter för att ta upp frågor som kooperativa föreningar står inför.

Regionen i Östra Afrika hade under året värdskapet för två digitala resor. Den ena genomfördes i samarbete med Sida och Läkarmissionen. Syftet var både att visa upp verksamhet och metoden för hur virtuella resor fungerar. I den andra digitala resan deltog We Effects medlemsorganisationer. Båda resorna engagerade och interagerade med den kaffeodlande bonden Joseline Tuhaise och hennes man Muthaganzwa Sanairi i Uganda. Resultat som presenterades är hur We Effects stöd bidrar till att förbättra småbönders försörjningsmöjligheter.

Även Zimbabwe har varit värd för en digitalresa, då We Effect hade äran av ett besök från Sveriges kronprinsessa Victoria. Det var ett digitalt fältbesök i Chiundura i Zimbabwe. Judith Musvere och Lindiwe Mhandire från partnerorganisationen Women and Land Zimbabwe (WLZ) visade hur de arbetar för att öka sina skördar trots klimatförändringarna och berättade hur de arbetar tillsammans i kooperativet för att förbättra sin försörjning.

4.4.1 En pigg och relevant 65-åring

Under år 2023 firade We Effect 65 år. Ett födelsedagsmingel arrangerades på huvudkontoret och förutom gratulationer mottogs flera generösa bidrag från medlemsorganisationerna. Jubileumsåret uppmärksammades också i programländerna.

4.5 Insamling i Sverige

Medlemsorganisationernas insamlingsaktiviteter är en betydande källa för We Effects intäkter. Målet är att insamlingen också ska stödja medlemsorganisationerna, det vill säga att We Effect ska vara relevant för medlemsorganisationernas medarbetare, kunder och medlemmar samt bidra till mervärden i medlemsorganisationernas affärsverksamhet.

Samarbetet med medlemsorganisationerna vidareutvecklas och fördjupas. Det resulterar i både ökad insamling och synlighet. Trots omvärldsfaktorer, som recession och hög inflation med kostnadsökningar hos företag och enskilda, har insamlade medel bibehållits på en stabil nivå. I slutet av året genomfördes en Face to Face-kampanj för att öka antalet privata månadsgivare till organisationen. Arbetet kommer att fortsätta som en kontinuerlig del i arbetet för att öka intäkterna.

Under 2023 har We Effect samlat in 51 miljoner kronor. We Effects medlemsorganisationer och andra företag står för 41 procent av insamlingen, Postkodlotteriet för 35 procent och privata givare för 24 procent.

5. LÄRANDE OCH ANPASSNING

5.1 En föränderlig omvärld

I december 2022 övergav regeringen enprocentmålet och beslutade om omfattande nedskärningar av det svenska biståndet. Beslutet innebar minskningar inom samtliga anslag där We Effect har finansiering. Anslaget från Sida CIVSAM minskade med tio procent och informationsbidraget Infokom med 90 procent för år 2023. Finansieringen via ambassadavtal i Mocambique, Zambia, Zimbabwe, Colombia, Guatemala och Palestina påverkades i olika grad. Möjligheten att söka Sida-medel för egeninsatsen i EU-avtal togs bort. Nedskärningarna kommer i en tid av ökade kostnader drivet av inflation och en svag krona; vi får mindre pengar samtidigt som vi får mindre bistånd för de pengar vi har. I slutet av 2023 beslutade regeringen om Reformagendan – bistånd för en ny era. Beslutet följdes av en ny CSO-strategi i början av år 2024 samt ett uppdrag till Sida att omforma systemet för bidrag till civilsamhället. För We Effect innebär förändringen bland annat att det största och längsta finansieringsavtalet muntligen aviserats om uppsägning i slutet av år 2024.

Verksamheten i Palestina har framgångsrikt genomförts enligt plan fram till oktober 2023, trots eskalerande oroligheter på Västbanken. Hamas brutala attack på en musikfestival i Israel den 7 oktober förändrade förutsättningarna helt. Motoffensiven från Israel i Gaza, och regeringens beslut att frysa allt bistånd till alla partner verksamma i Palestina har slagit hårt mot befolkningen, våra medarbetare och verksamheten. Umbärandena är obeskrivliga och osäkerheten för personal på plats och för partnerorganisationer är stor. Det frysta biståndet följdes av att den svenska regeringen tillsatte en granskning av all verksamhet som finansierats av Sverige i Palestina. We Effect var en av de organisationer som först fick återuppta delar av verksamheten.

5.2 Finansiering och kostnadsnivåer

Minskad bidragsfinansiering i kombination med ökande kostnader har krävt ökat fokus på både intäkter och kostnadsnivåer.

We Effects finansieringsstrategi har reviderats under året. We Effect har en stor andel av finansieringen från svenska staten via Sida och de svenska ambassaderna. Strategin har i flera år varit att bredda och öka finansieringen, för att sprida riskerna i finansieringen. Antalet olika finansiärer har ökat över tid.

Under året har arbetet kring resursmobilisering från institutionella finansiärer prioriterats högt. Finansieringsmöjligheterna var relativt goda i Södra Afrika men utmanande i övriga regioner. I Asien och Europa var det färre möjligheter och ansökningsprocesser under året, vilket ledde till ett initiativ till en förstudie i Europa för att kartlägga framtida finansieringsmöjligheter specifikt kopplat till privatsektor. I Latinamerika var finansieringsläget akut efter att ansökan till ambassaden i Guatemala avslogs i ett sent skede.

5.3 Kvalitetssäkring och verksamhetsstöd

Arbetet med effektivisering av arbetssätt inom verksamhetsstödet har fortsatt under år 2023. Rutiner i relation till ekonomisystemet har stärkts. Informations- och IT-säkerhetsarbetet har prioriterats upp. Den globala IT-strategin har reviderats och antagits för perioden år 2024–2028. En ny IT-driftleverantör har upphandlats och IT-drift och användarsupport övergår i början av år 2024. Ett större cybersäkerhetsarbete har också genomförts.

Lärande och erfarenhetsutbyte sker i den global organisationen för att stärka vår kapacitet att nå resultat. Som exempel dokumenterades erfarenheter och resultat relaterat till vår metod "Village Saving and Loans Associations – a corner stone for women's rights". Förutom internt lärande skapas ett tillfälle att visa upp vårt arbete för intressenter och finansiärer.

Den interna fortbildning som varit i fokus är 'Protection from Sexual Exploitation, Abuse and Harassment' (PSEAH). Workshops har genomförts vid globala introduktionsdagar med nyanställd personal, och vid personalmöten i regionerna. Ett arbete har också inletts med att uppdatera PSEAH-policyn, samt utvärdera systemet för hantering av visseblåsningsfall inom ramen för PSEAH. Detta arbete kommer slutföras under 2024. Även arbetet med reviderad jämställdhetspolicy och strategi slutföras under 2024. De två processerna stödjer varandra och riktlinjer kring vad vi menar med tex en "Gender Transformative Approach" kommer bli del av resultatet.

Hösten 2023 påbörjades We Effect påbörjade en uppdatering av organisationens policy och riktlinjer för skydd mot sexuellt utnyttjande, övergrepp och trakasserier (PSEAH). En revidering av We Effects jämställdhetspolicy så att den matchar ambitionsnivån i We Effects globala strategi när det gäller jämställdhetsarbetet påbörjades också. Revideringsarbetet omfattar hela organisationen, är interaktiv inom organisationen och med partnerorganisationer, och baseras på en jämställdhetsskattning. Även ledamöter från styrelsen har deltagit i jämställdhetsskattningen. Arbetet fortsätter år 2024 genom att policyn uppdateras och att utvecklingsaktiviteter och åtgärder genomförs för att stärka området ytterligare.

5.4 Organisationsutveckling och bemanning

Mot bakgrund av de snabba förändringarna som sker i omvärlden, och behovet av bredd i finansieringen krävs nytänkande och omställningsförmåga hos We Effect som organisation. Under parollen Smarter, Bolder, Stronger initierades ett globalt arbete med syfte att utifrån förändrade ekonomiska och politiska förutsättningar säkerställa en hållbar och fortsatt relevant organisation. Inom arbetet har flertalet utvecklings- och förändringsinitiativ genomförts. Ansvarsfördelningar mellan organisationens tre nivåer – land, region och huvudkontor – har genomlysts och justerats. Arbetet fortsätter med inriktningen att vara *Ett We Effect*.

För att vara hållbar och stark behöver ekonomin vara i balans. Minskande intäkter har inneburit att omfattande kostnadsbesparingar i egenfinansierad verksamhet krävts. Löpande kostnader har setts över, köpta tjänster omprövats, leverantörsavtal omförhandlats eller upphandlats och verksamhet har behövt omprioriteras.

År 2023 har inkluderat förändringar vad gäller arbetssätt, samarbeten inom organisationen och sätt att organisera anställda. Organisationen har förändrats stegvis under året. Huvudkontorsadministrationen som varit gemensam för Vi-skogen och We Effect sedan början av 2000-talet har separerats.

Både i Sverige och i We Effects verksamhet i regionerna har personalminskningar och omorganisationer behövt göras. Som helhet har antalet tjänster minskat med 11 %. Störst minskning är gjord vid huvudkontoret med 20% färre tjänster och därtill ett antal omplaceringar. Avdelningar hölls intakta, enheter slogs ihop eller upphörde och antalet chefer har minskat. Ny organisation gäller från januari 2024.

5.5 Utvärderingar och slutrapportering av år 2018-2022

We Effect arbetar kontinuerligt med att förbättra effektiviteten i verksamheten. Under år 2023 genomfördes ett 40-tal studier och utvärderingar i programverksamheten. We Effect slutrapporterade de avslutade programmen finansierade av Sida CIVSAM för perioden 2018–2022, ett omfattande arbete. Rapporten godkändes och uppskattades av Sida CIVSAM och innebar ett viktigt steg i att sammanfatta resultat och dra lärdomar från samtliga program.